

А - Интегрирана Еколошка Дозвола

Име на
компанијата **ПИВАРА СКОПЈЕ, АД Скопје**

Адреса **Ул. 808 Бр.12**
1000 Скопје - Гази Баба

Број на дозвола

Дозвола бр.11-7427/1 од 08.08.2012

Содржина

Измена на А - дозвола за усогласување со оперативен план	и
Содржина	1
Вовед	6
Дозвола	11
1 Инсталација за која се издава дозволата	12
2 Работа на инсталацијата	14
2.1 Техники на управување и контрола	14
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)	17
2.3 Техники на работа	17
2.4 Заштита на подземните води	18
2.5 Ракување и складирање на отпадот	19
2.6 Преработка и одлагање на отпад	22
2.7 Енергетска ефикасност	23
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија	24
2.9 Бучава и вибрации	26
2.10 Мониторинг	26
2.11 Престанок со работа	28
2.12 Инсталации со повеќе оператори	30
3 Документација	31
4 Редовни извештаи	34
5 Известувања	36
6 Емисии	38
6.1 Емисии во воздух	38
6.2 Емисии во почва	46
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	47
6.4 Емисии во канализација	48
6.5 Емисии на топлина	50
6.6 Емисии на бучава и вибрации	51
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	53
8 Услови надвор од локацијата	54
9 Оперативен план	55
10 Договор за промени во пишана форма	56
Забелешка	57
Додаток 1	58
Додаток 2	59
Додаток 3	60

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите.
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа дозвола
БПК	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ГВЕ	Гранични вредности на емисија
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Масата, изразена во смисла на одредени специфични параметри, концентрацијата и/или нивото на испуштање, кои не смеат да бидат надминати во текот на еден или повеќе временски периоди.
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
dB(A)	Децибели
Ден	Секој период од 24 часа
Денски	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за “ноќно време”).
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат ; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во писмена или електронска форма кој се бара со оваа дозвола.
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 од Законот за животна средина

Зелен отпад	Отпадно дрво (не вклучувајќи импрегнирано дрво), растителни материјали како што е откос од трева И друга вегетација.
I.S.EN Инцидент	Интернационален стандард ЕН (i) итен случај; (ii) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа дозвола; (iii) секое надминување на дневниот капацитет на опремата за ракување со отпад; (iv) секое ниво, дадено во ова дозвола, а е достигнато или надминато, и (v) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за “индустриски не опасен отпад“ од член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад;
Инсталација	Согласно дефиницијата за “инсталација“ од член 5 од Законот за животна средина : - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
ИСО	Интернационална организација за стандарди
К	Келвин (единица мерка за температура).
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал, собирници.
кРа	Кило Паскали.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук

Локација чувствителни на бучава (ЛЧБ)	Секоја резидентна куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
МДКе	Максимална дозволена концентрација на загадувачки материи во гасовите кои се емитираат.
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали.
Надлежен орган	Тело одговорно за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри достапни техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела.
Нокно време	Од 22.00 до 08.00 часот
Одржува	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да извршува функцијата.
Оператор	Согласно дефиницијата за “Оператор” од член 5 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активноста или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.
Полугодишно	Целиот или дел од периодите од 6 последователни месеци
Постројка	Секое место или простор употребен за преработување или пак третман на отпадот.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК.
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа дозвола се однесува на прилози поднесени како дел од оваа дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти.
ПСОВ	Пречистителна станица за отпадни води
ПУЖС	Програма за управување со животната средина

ПУРЗ	План за управување со ризикот по затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има дозвола/е овластена да работи.
РИПЗМ	Регистер на испуштање и пренос на загадувачки материји.
РК	Растворен кислород
СЧ	Суспендирани честички
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миење и кантината во инсталацијата.
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено.
Соодветно осветлување (светло)	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. I.S. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
СУЖС	Систем за управување со животната средина
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm ³ .
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
X1 софтверски пакет	Софтвер кој се користи за внесување на податоци, нивно пресметување и претставување на влијанието како и информации за трошоците.
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
ЦЕН (CEN)	Comité Européen De Normalisation – European Committee for Standardisation.

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10 и 51/11) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола, односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски распоред за поднесување барање за усогласување со оперативен план ("Службен весник на РМ" бр.89/2005), до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е формирана во 1924 година како Акционерско Друштво со обем на производство од 36.000 hl. пиво. Во текот на Постоенето фабриката е повеќепати реконструирана и модернизирана и поминала низ бројни трансформации. Во 1979 година започнато е со производство на сопствена палета на безалкохолни пијалаци. Во 1991 година Пивара Скопје доби лиценца за производство на производи од Кока Кола (The Coca Cola) Компанијата. Пред истекот на 1998 година Brewinvest Компанијата (СНВС & Heineken) од Грција, стана доминантен акционер во Пивара Скопје. Постојаниот прогрес во тек на изминатите години ја направија Пивара Скопје способна за производство на 1.100.000 hl пиво и 1.900.000 hl безалкохолни пијалаци.

Дистрибутивната мрежа на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е распространета на територијата на цела Македонија и во некои од соседните земји. Денес компанијата брои 368 вработени, кои работат по 40 часа неделно (просечно - 8 часа дневно). На годишно ниво ПИВАРА СКОПЈЕ, АД работи 2088 часови годишно, а во зависност од годината може да има мала разлика во вкупните часови.

Денес, ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е една од водечките компании во Македонија, со модерни фабрички капацитети и со дистрибутивни центри во Куманово, Тетово, Охрид, Кочани, Струмица, Кавадарци, Кичево, Штип, Велес, Битола, Прилеп и Врање.

Нејзина главна и најразвиена дејност е производство на пиво и безалкохолни пијалаци.

Вкупниот асортиман е поделен во 4 стратешки групи:

- пиво,
- базалкохолни пијалаци (БАП),
- пивски квасец и
- требер.

Секако, цел на компанијата е проширување и зголемување на пазарот, обезбедување на истиот со високо квалитетни производи, проширување на производниот асортиман и зачувување на животната средина. Остварувањето на оваа цел е овозможено преку главните бизнис процеси и помошните процеси. Главните активности на производствените процеси на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се следниве:

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД имплементирани се и се одржуваат системи за управување со квалитет, безбедност на храна, животна средина, здравствена заштита и заштита при работа, според барањата на меѓународните стандарди ISO 9001, ISO 22000, ISO 14001, OHSAS 18001 и согласно законската регулатива во Република Македонија. Покрај нив се исполнуваат и барањата на интеркомпаниските стандарди дадени во ТССС, Heineken CE и CSHellenic. Извори на емисии во воздухот и водата од ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се регистрирани во погоните за производство на пиво и безалкохолни пијалаци. Емисии во воздух се јавуваат од Котларата, постројка која со помош на согорување на природниот гас овозможува во одредени услови водата да се претвори во водена пара со одреден притисок и температура, а со цел да се задоволат потребите на производство. Производството на пара се врши преку еден котел ORO 10SA - 4948 и еден котел ORO 255A, при тоа двата котли не се пуштаат истовремено во работа. Во котларата постои уште еден котел БК6 100 кој не е во функција. Во зависност од потребите на производството работи или само големиот котел ORO 255A или само помалиот котел ORO 10SA - 4948. Најголемата количина од течниот отпад се создава од процесот на производство, како и од чистењето на опремата и погоните. Отпадната вода од процесите на производство се пречистуваат во Пречистителна станица за отпадна вода и потоа пречистената вода се испушта во градската канализациона мрежа. Нема емисии на вода во површински реципиент.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД го генерира следниов опасен отпад:

- отпадни акумулатори
- флуоросцентни ламби
- искористени машински масла и
- отпадни гуми од вилушкари.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е сериозна компанија која покрај грижата за производство на безбедни и квалитетни производи и грижата за ПИВАРА СКОПЈЕ, АД безбедноста на своите вработени, внимава и на можните влијанија врз животната средина. Со цел постојано да го следи влијанието врз животната средина од своите производни процеси ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има подготвено План за мониторинг и мерење. Со цел да го намали своето влијание на квалитетот на животната средина ПИВАРА СКОПЈЕ, АД имаше подготвено план за изградба на пречистителна станица за отпадна вода. Проектот е реализиран и Пречистителната станица за отпадна вода е веќе ставена во функција.

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има воспоставено План за заштита и спасување во случај на следниве опасности:

1. Заштита и спасување од пожари;
2. Земјотрес;
3. Поплава;
4. Воздушна опасност;
5. Радиолошко - Биолошко - Хемиска опасност;
6. Истекување на лужина;
7. Истекување на природен гас;
8. Експлозија на котлите во котларница и
9. Експлозија на резервоарот на CO₂.

Наведени се и мерките и активностите за заштита и спасување на вработените во случај на некоја опасност.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адресата **Бул.„Гоце Делчев,, бр.8, зграда на МТВ 10 спрат, 1000 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да му овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање	Добиено	
Барање бр.11-5441/1	18.08.2008	Доставено е барањето за добивање на дозвола за ПИВАРА СКОПЈЕ, АД Скопје
Увид - записник од увидот бр.11-		Извршен е увид во инсталацијата со цел да се потврди реалната состојба на инсталацијата со податоците дадени во барањето бр. 11-5441/1. Напишан е записникот од увидот кој е извршен во инсталацијата.
Објава на Барањето бр.11- 6007/1	29.06.2011	Објавено е барањето бр. 11-5441/1 во весникот Вечер и Коха и на Веб страната на МЖСПП.
Доставено е известување и примерок од барањето до надлежните институции бр. 11-6006/1	29.06.2011	Доставено е известување и примерок од барањето до надлежните институции за коментари и забелешки
Увид - записник од увидот 1308-10232	18.11.2011	Извршен е увид во инсталацијата по изготвената Нацрт А – Интегрирана еколошка дозвола.
Доставено е Мислење бр.11-6006/2	20.07.2011	Доставено е Мислење по однос на барањето Скопје за добивање на дозвола, од страна на Град.
Увид - записник од увидот бр.11-		Извршен е увид во инсталацијата по пуштењето во употреба на пречистителната станица за отпадни води
Изготвен е текстот за објава на Нацрт А –Интегрирана еколошка дозвола за Пивара Скопје АД Скопје бр.11- 4347/1	26.04.2012	Објавена е Нацрт дозволата во весникот Вечер и Лајм и на Веб страната на МЖСПП. Објавата е извршена на 08.05.2012
Известување до општина Гази Баба за одржување на Јавна расправа бр. 11-4347/2	12.06.2012	Известување до општина Гази Баба за одржување на Јавна расправа по однос на Нацрт А –Интегрирана еколошка дозвола за Пивара Скопје АД Скопје
Оглас за Јавна расправа бр.11-4347/3	12.06.2012	Напишан е текстот за објава на Оглас за Јавна расправа за Нацрт А – дозвола за Пивара Скопје АД Скопје
Записник од одржана јавна расправа бр.11- 4347/6	22.06.2012	Напишан е записник од Јавна

		расправа за Пивара Скопје АД Скопје, која се одржа на
Донесување на одлука за започнување на преговорите со Пивара Скопје АД Скопје бр. 11-4347/4	13.06.2012	Донесена е одлука за започнување на преговорите со Пивара Скопје АД Скопје
Донесување одлука за формирање на тим за преговори со Пивара Скопје АД Скопје бр.11-4347/1	13.06.2012	Донесена е одлука за формирање на тим за преговори со Пивара Скопје АД Скопје
Покана за преговори со Пивара Скопје АД Скопје бр. 11-7427/1	25.07.2012	Доставена е покана за прв состанок за преговори
Записник од преговорите со Пивара Скопје АД Скопје бр. 11-7427/2	31.07.2012	Одржан е прв состанок за преговори со Пивара Скопје АД Скопје
Записник од одржан состанок и извршен увид во Пивара Скопје АД Скопје бр. 1308-7662	06.08.2012	Напишан е записник од одржан состанок и извршен увид во Пивара Скопје АД Скопје по однос на Изготвената А – Интегрирана еколошка дозвола за Пивара Скопје АД Скопје.

Дозвола 11 -7427/3

Закон за животна средина

Дозвола

Дозвола бр. 11-7427/3 од 08.08.2012 год.

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Сл. весник Бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08 и 83/09, 48/10, 124/10 и 51/11), го овластува

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД СКОПЈЕ

со регистрирано седиште на

**Адреса: Ул.808 Бр.12
1000 Скопје – Гази Баба**

Држава: Република Македонија

Број на регистрација на компанијата 4053974

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата ПИВАРА СКОПЈЕ, АД СКОПЈЕ

**Адреса: Ул.808 Бр.12
1000 Скопје – Гази Баба**

Држава: Република Македонија

во рамките на дозволата и условите во неа.

**МИНИСТЕР
Abdilaqim Ademi**

Датум

08.08.2012

Услови

1 Инсталација за која се издава дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1 (а) основни активности		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
6.4. б) <i>Обработка и преработка наменети за производство на храна од растителни суровини, со капацитет на производство на готови производи над 300 т/ден (просечна вредност на квартална основа)</i>	<i>Производство на - пиво, - базалкохолни пијалаци (БАП), - пивски квасец и - требер.</i>	<i>Производство на 1.100.000 hl пиво и 1.900.000 hl безалкохолни пијалаци.</i>

Табела 1.1.1 (б) основни придружни активности		
Активност	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Складирање и ракување со суровините	Транспорт, складирање и ракување со суровината	
ПСОВ	Третман на технолошката отпадна вода	
Складирање и ракување со готовиот производ	Складирање и ракување со готовиот производ	

- 1.1.2 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана и означена со ! подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Место во документација
Мапа на ПИВАРА АД Скопје	7 539263 Е, 4 650675 N

- 1.1.3 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07,159/08 и 83/09, 48/10, 124/10 и 51/11) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.
- 1.1.4 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола. Сите програми кои треба да се извршат според условите на оваа Дозвола стануваат дел од дозволата.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во барањето за дозвола за ИСКЗ, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.1.1 : Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Управување и контрола на инсталацијата	Барање бр 11-5441/1 ,Поглавје III	18.08.2008

2.1.2 Инсталација ќе ја контролира соодветно обучен персонал кој е целосно запознаен со условите на оваа Дозвола.

2.1.3 Копија од оваа Дозвола, како и оние делови од барањето кои се земени во предвид во оваа Дозвола ќе бидат во секое време достапни за секој вработен кој ја извршува работата на која се однесуваат некои од барањата на Дозволата.

2.1.4 Во инсталацијата треба да има поставено менаџер со соодветно квалификувано и со соодветно работно искуство кој што ќе биде назначен како одговорно лице. Менаџерот на инсталацијата или некое друго номинирано лице со соодветни квалификации и искуство, во улога на заменик, ќе биде присутен во инсталацијата во секое време во текот на работотата на инсталацијата или како што е поинаку назначено од страна на Надлежниот орган.

2.1.5 Операторот има воспоставено и редовно го одржува системот за управување со животната средина (СУЖС). Системот за управување со животната средина се надградува континуирано во текот на годината. Во СУЖС се внесени следните елементи кои се како минимум при пополнувањето:

- структура на управувањето и известување
- распоред на целите и задачите за животната средина

2.1.6 Операторот ќе подготви распоред на целите и задачите за животна средина. Распоредот, како минимум ќе обезбеди преглед на сите операции и процеси, вклучувајќи и проценка на практичните опции за ефикасност на енергијата и другите ресурси, употреба на почиста технологија, почисто производство и превенција, потоа спречување, редукација и минимизирање на отпадот, како и вклучување на цели за намалување на отпадот. Распоредот ќе вклучува временски рамки за достигнувањето на поставените цели и ќе се однесува на период од минимум 5 (пет) години. Распоредот ќе се разгледува годишно на секои 12 месеци и сите измени треба да се пријават кај Надлежниот орган за нивно одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС).

2.1.7 Операторот ќе му достави на Надлежниот орган програма за управување со животната средина (ПУЖС), во којашто ќе биде вклучена и временска рамка за остварување на целите и задачите за животната средина подготвени во условот 2.1.6. Операторот треба истата да ја постави и да ја одржува. Таа ќе соржи:

- Распределба на одговорностите за задачите;
- Средства со кои тие може да се остварат;
- Време во кое тие може да се достигнат.

ПУЖС ќе се разгледува еднаш годишно на секои 12 месеци и соодветните дополненија ќе се доставуваат до Надлежниот орган за одобрение, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС) (услов 2.1.6).

Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7 (седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.

2.1.8 Документација

- Операторот ќе воспостави и ќе одржува систем за документација на управувањето со животната средина кој што треба да биде одобрен од Регулаторот;
- Операторот ќе достави копија од оваа дозвола до секој вработен чии должности се поврзани со условите на оваа дозвола.

2.1.9 Корективни мерки

Операторот ќе воспостави процедури за да се обезбеди превземање на корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата не се исполнети. Во процедурите ќе се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени прекршувања.

2.1.10 Подигање на свеста и обука

Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука за сите вработени чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од обуките.

2.1.11 Програма за комуникација

Операторот ќе воспостави програма за подигање на јавната свест и обука за да се обезбеди дека јавноста може да добие информации во врска со состојбата на животната средина од Операторот во секое време.

2.1.12 Програма за одржување

Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата фабрика и соодветна придружна опрема која ќе има ефект врз состојбата на животната средина, врз основа на инструкциите кои се издадени од страна на производителите/добавувачите или инсталаторите на опремата. Соодветни записи и дијагностички тестирања за опремата треба да се чуваат кои ќе послужат како поддршка на програмата за одржување. Операторот јасно ќе ја алоцира одговорноста за планирање, управување и извршување на сите аспекти од оваа програма на соодветниот персонал (погледнете го условот 2.1.4 погоре).

2.1.13 Контрола на ефикасноста на процесите

Операторот ќе воспостави и одржува програма за да се обезбеди дека постои соодветна контрола на процесот во разни модули на работење. Програмата ќе ги идентификува клучните индикативни параметри за контрола на функционирањето на процесот, како и методи за идентификација за мерење и контролирање на овие параметри. Абнормалните услови во кои што се одвива процесот ќе се документираат, и анализираат за да се идентификува било каква корективна активност.

2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)

- 2.2.1 Операторот на секои 12 месеци ќе направи преглед на економичноста на трошење на водата во инсталацијата со цел да се изнајдат можности за подобрување во управувањето на истата. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, ќе се инкорпорираат во Додаток 2 и во Распоредот на цели и задачи за животната средина.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Листа на суровини и помошни материјали, други супстанции и енергии употребени или произведени во инсталацијата	Барање 11-5441/1 , Поглавје IV	18.08.2008

- 2.2.2 Сите надворешни траки и сите внатрешни траки со брзина поголема од 3.5 m/s требаат да бидат затворени. Сите точки на пренос редовно треба да бидат одржувани и контролирани за да не се испушта прашина од системот.

2.3 Техники на работа

- 2.3.1 Инсталацијата, која е предмет на условите на оваа дозвола, ќе работи на тој начин што ќе ги користи техниките и на начинот на работењето кој што се опишан во барањето за ИСКЗ или пак како што поинаку е договорено во писмена форма со Надлежниот орган.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на инсталацијата, нејзините технички делови и директно поврзаните активности	Барање 11-5441/1 , Поглавје II	18.08.2008

- 2.3.2 Операторот ќе го минимизира бројот на застои на операциите на инсталацијата.
- 2.3.3 Транспортниот систем треба да биде контролиран и инспектиран регуларно, со што не би имало растурање/дисперзија на материјалот или истекување. Операторот треба да ги евидентира сите недоследности и истите да ги чува.

2.4 Заштита на подземните води

- 2.4.1 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите јасно ќе бидат означени и соодветно одделени.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со материјалите	Барање 11-5441/1 ,Поглавје V	18.08.2008

- 2.4.2 Товарењето и истоварањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа, заштитени од истурање и истекување.
- 2.4.3 Транспортните возила и другите транспортни системи редовно ќе се чистат и перат.
- 2.4.4 Операторот во складиштето ќе има соодветен капацитет на опрема и/или соодветни апсорпциски материјали за да го задржат и абсорбираат било кое протекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби абсорпцискиот материјал ќе се складира на соодветно место.

- 2.4.5 Сите резервоари и цевоводи ќе се одржуваат соодветно на материјалите кои се пренесуваат низ или се складираат во нив. Интензитетот и притисокот на водата во сите подземни цевки, садови, преносни структури и контејнери и нивниот отпор при пробивање на вода или други материјали кои се пренесуваат или складираат во нив ќе се тестира или демонстрира од страна на операторот. Ова тестирање ќе се изврши од страна на операторот најмалку еднаш на секои 5 (пет) години и ќе се пријави кај Надлежниот орган при секое извршување. Ова тестирање ќе се извршува според било кои насоки кои се издадени од страна на Надлежниот орган. Писмен запис од тестовите за исправност и било какво одржување или поправки кои произлегуваат од нив ќе се извршуваат од страна на инсталацијата која е носител на Дозволата.
- 2.4.6 Целиот простор за складирање во резервоари и буриња, како минимум треба да бидат оградени локално или да имаат оддалечен собирен базен поврзан со канал чиј волумен не е помал, од следниве:-
- 110% од капацитетот на најголемиот сад или буре во рамките на оградената област; и
  - 25% од вкупниот волумен на супстанцијата која може да се складира во рамките на оградениот простор.
- 2.4.7 Целокупното истекување на супстанција од оградениот простор ќе се третира како опасен отпад се додека операторот не докаже дека е поинаку. Целиот течен смет од оградените области ќе се насочи за собирање и потоа соодветно безбедно да се одложи на депонија.
- 2.4.8 Сите влезни и излезни приклучоци, вентилациони цевки и приклучоци за мерење мора да бидат во рамките на танкваната.
- 2.4.9 Сите резервоари, контејнери и буриња ќе бидат јасно означени за да се знае точно нивната содржина.
- 2.4.10 Сите пумпи, резервоари за складирање, лагуни или други комори за третмани во фабриката од кои може да се случи преливање на материјали во количества кои можат да предизвикаат прелевање од локалните или оддалечените танквани, базени или апсорбери ќе бидат опремени со аларми за високо ниво (или детектори за масло како што е соодветно) во рок од 18 месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола.

- 2.4.11 Обезбедувањето на систем за прифаќање со цел да се собираат сите истекувања од фланшите и сите вентили од сите надземни цевки за транспорт на материјал, освен за вода, ќе се испитаат. Ова ќе се вклучи во Распоредот на целите и задачите за животната средина како што е поставено во Условот 2.1.6 од оваа Дозвола за намалување на фугитивните емисии.

2.5 Ракување и складирање на отпадот

- 2.5.1 Според условите од оваа Дозвола, Операторот ќе ракува и ќе го складира отпадот како што е опишано во Барањето или како што е поинаку писмено договорено со Надлежниот орган.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на управувањето со цврст и течен отпад во инсталацијата	Барање 11-5441/1 , Поглавје V.2	18.08.2008

- 2.5.2 Операторот ќе обезбеди дека отпадот, пред да се пренесе на друго лице, соодветно ќе се спакува и ќе се означи согласно Националните, Европските и било кои други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

- 2.5.3 Во случај на промена на фирмите, превземачи на отпад, операторот има обврска да достави известување во годишниот извештај за животна средина.

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Отпадни акумулатори	Акумулаторска станица	Во затворен и добро вентилиран простор	Рециклирање од страна на Ивал трејд
Флуоросцентни ламби	- Сервисирање на ладилници (отстранување на неонки); - Пивара Скопје - фабрички круг	Контејнери	Депонија Дрисла
Искористени машински масла	- Производство на БАП и пиво	Буриња	Рециклирање од страна на АУТО

	(одржување на машините); - Енергетика - работа на компресори; - Трансформатори; - Одржување на возен парк (одржување на виљушкари)		ХАУС ЗАКОВСКИ
Отпадни гуми од виљушкари	Одржување на возен парк - одржување на виљушкари	Контејнери	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци
Сув требер	Производство на пиво	Контејнери / вреќи	Млекопроизводители
Влажен требер			
Сув квасец			
ПВЦ канта од 30л.	Производство на БАП и пиво (користење на репроматеријали во производство)	Контејнери	Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН
ПВЦ балон од 22л.	Производство на БАП и пиво	Контејнери	
ПВЦ балон од 25л	Производство на БАП и пиво	Контејнери	
ПВЦ балон од 50л	Производство на БАП и пиво	Контејнери	
ПВЦ балон од 100л.	Производство на БАП и пиво	Контејнери	
ПВЦ балон од 200л	Производство на БАП и пиво	Контејнери	
Гајба стар тип 1/20 (Пиво)	Производство на пиво	Одреден простор за таа намена	ГЕПЛАСТИК Гевгелија
Гајба мала 1/24 (БАП)	Производство на БАП	Одреден простор за таа намена	
Пластични вреќи	Производство на БАП и пиво	Контејнери	Рециклирање од страна на ПАКОМАК
ПЕТ	Производство на БАП и пиво (остаток од дување на шишиња и производство)	Контејнери	
ХАРТИЈА/КАРТОН	Процес на производство на пиво и БАП (користење на репроматеријали во производство; Фабрички круг	Контејнери	
Хартиено буре	Производство на	Контејнери	Сировина

30 кгр.	БАП и пиво		Миладиновци, ЕКОЦИРКОН и реупотреба од страна на вработени,
Хартиено буре 50 кгр.	Производство на БАП и пиво		Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН и реупотреба од страна на вработени,
Стакло	Производство на пиво и БАП - крш при перење на шишиња и полнење	Бетонски боксови за стакло	ПАКОМАК СФР ГРЕЈАЧ Србија
Метални буриња 160-200л.	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН
АЛУМИНИУМ- лименка	Процес на производство на пиво и БАП	Контејнери	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН
Останати палети	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	ПАКОМАК, АС БОСФОР и вработени
Дрвени рамки	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	
Еуро палети- КРШ	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	
Палети за пиво - КРШ	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	
Останати палети-КРШ	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	
Отпадно дрво	Процес на производство на пиво и БАП	Одреден простор за таа намена	
Отпадно железо од 3мм	Процес на производство на пиво и БАП (одржување на опремата)	Контејнери	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН
Депонирање на пиво со поминат рок на траење	Производ вратен од малопродажба	Складирање во оригинално пакување	Депонија Дрисла
Депонирање на сок со поминат рок на траење	Производ вратен од малопродажба	Складирање во оригинално пакување	
Контејнери со смет	Фабрички круг ПИВАРА СКОПЈЕ	Контејнери	
Отпадоци од храна	Менза	Контејнери	
Тонери од принтери и фотокопири	ПИВАРА СКОПЈЕ	Контејнери	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци

- 2.5.4 Отпадот ќе се складира на место посебно определено за тоа, соодветно заштитено против прелевање и истекување на течностите. Отпадот јасно ќе се означи и соодветно ќе се оддели.
- 2.5.5 Посебно треба да се внимава на отпадното трансформаторско масло од кондензаторите, кое содржи полихлорирани бифенили ПХБ, треба строго да се придржува на прописите за привремено заштитено складирање и јасно треба да се означи. Истото важи и за опремата која е контаминирана со ПХБ.
- 2.5.6 Доколку не е одобрено напишено од страна на Надлежниот орган, на Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со неопасен отпад. Карактеризацијата на отпадот ја врши Операторот согласно Листата на отпади. Карактеризација за отпадот за кој е потребна дополнителна анализа од овластена лабораторија, до формирање на таква во Република Македонија, се врши од страна на Операторот согласно искуствата од системите на кои припаѓа Операторот.
- 2.5.7 Како дел од ГИЖС, Операторот годишно на секои 12 месеци ќе приложува План на кој се прикажани местата за складирање на отпадот.
- 2.5.8 Не покасно од 3 (три) месеци од датумот на издавањето на дозволата Операторот ќе подготви план за управување со отпадот, кој ќе го одобри Надлежниот орган, со вклучени информации за условите на складирање, транспорт и одлагање и ако има потреба ќе обезбеди копии од договорите за продавање и превземање на отпадот.

2.6 Преработка и одлагање на отпад

- 2.6.1 Одлагањето и рециклирањето на отпадот на определено место ќе се одвива само во согласност на условите на оваа Дозвола и во согласност со соодветните Национални и Европски законски регулативи и протоколи.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Одложување на отпадот во границите на инсталацијата (сопствена депонија)	Барање 11-5441/1 , Поглавје V.3	18.08.2008

2.6.2 Отпадот кој се испраќа од инсталацијата за рециклирање и одлагање ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Отпадот треба да се транспортира само од местото на активноста до местото за рециклирање/одлагање на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветните Национални и Европски законски регулативи и протоколи.

2.6.3 За активности кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластените лица на Надлежниот орган во секое време. Елементи требаат да бидат земени во предвид при евидентирањето се дадени во условот 3.1.6.

Пренос на дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

2.7 Енергетска ефикасност

2.7.1 Операторот ќе изврши ревизија на енергетската ефикасност на инсталацијата во рок од 1 (една) година од датумот на издавањето на оваа Дозвола. Ревизијата на енергетска ефикасност треба да се повторува на интервали како што ќе биде наложено од страна на Надлежниот орган. Обемот на инспекцијата ќе се договори со Надлежниот орган.

Табела 2.7.1 : Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Потрошувачка на електрична енергија за 2007	Барање11-5441/1 , Поглавје IV	18.08.2008

2.7.2 Ревизијата ќе ги идентификува сите можности за намалување на употребата на енергијата и нејзина ефикасност, а препораките од ревизијата ќе бидат вклучени во извештајот кој што е наведен до Додатокот 2.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

2.8.1 Операторот, во рок од 1 (една) година од донесувањето на оваа Дозвола, ќе воспостави политика за спречување на несреќи која ќе се однесува на опасностите на локацијата, особено во врска со превенциите од несреќи со можно влијание врз животната средина. Оваа политика треба да се разгледува на секои 12 месеци и да се ажурира според потребите.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на други планирани превентивни мерки	Барање11-5441/1, Поглавје XII	18.08.2008
Спречување на несреќи и итно реагирање	Барање11-5441/1, Поглавје XII.1	18.08.2008

- 2.8.2 Операторот, во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, ќе обезбеди дека функционира документирана Процедура за итни дејствувања, која ќе се погрижи во секоја итна ситуација која ќе се случи на локацијата. Оваа процедура треба да вклучи одредби за минимизирање на ефектите врз животната средина од било која итна ситуација. Оваа процедура треба да се разгедува на секои 12 месеци и да се ажурира според потребите.
- 2.8.3 Операторот ќе изврши оценка на ризикот за да определи дали инсталацијата има потреба од објект за задржување на водата користена против пожари. Операторот ќе ја поднесе оцената, наодите и препораките во врска со неа до Надлежниот орган заедно со соодветен извештај, во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на Дозволата.
- 2.8.4 Во случај да постои значителен ризик за испуштање на контаминирана вода, Операторот треба врз основа на наодите од оцената на ризикот, да подготви и имплементира, во согласност со Надлежниот орган, соодветна програма за управување со ризици. Програмата за управување со ризици треба целосно да се имплементира во рок од дванаесет месеци од датумот на известувањето од страна на Надлежниот орган. Со изградба на Пречистителната станица за отпадна вода и ставање на истата во функција, Операторот го минимизира ризикот од испуштање на контаминирана вода.
- 2.8.5 Операторот ќе ги има предвид сите упатства подготвени за индустријата од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.6 Во случај на несреќа Операторот веднаш треба да:
- Го изолира изворот на било какви емисии;
  - Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегла од тоа;
  - Го процени загадувањето на околината, ако го има предизвикано од ицидентот;
  - Да ги идентификува и да ги спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционарање и ефектите кои следуваат;
  - Забележи датумот и местото на несреќата;

- Го извести Надлежниот орган и другите заинтересирани страни.
- 2.8.7 Во рок од 1(еден) месец од несреќата Операторот треба да достави предлог до Надлежниот орган или друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да:
- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата; и
  - Идентификува и постави било какви други активности за санација.

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот на секои 12 месеци треба да изготви програма во која ќе ја претстави состојбата со бучвата околу инсталацијата. Програмата треба да ја изготви во согласност со методологијата која е специфицирана во упатствата кои ги има издадено Надлежниот орган за сите извори кои се наведени во барањето за ИСКЗ, особено посветувајќи внимание на импулсивната бучава.

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Влијание на бучавата	Барање 11-5441/1, Прилог VII. 8	18.08.2008

- 2.9.2 Операторот ќе подготви програма за да ја намали емисијата на бучава. Во неа требаат да се потенцираат специфичните цели и временската рамка за нивно изготвување, како и опциите за модификација, надоградба или замена. Операторот треба да ја поднесе програма до Надлежниот орган во рок од 6(шест) месеци од датумот на издавање на оваа дозвола. Извештај за имплементација на програмата треба да се поднесе до Надлежниот орган во рок од девет месеци. Операторот континуирано врши мерења на бучавата во и околу инсталацијата.

2.10 Мониторинг

- 2.10.1 Операторот во рок од 6(шест) месеци од издавањето на оваа дозвола ќе обезбеди:

- безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
- безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Места на мониторинг и земање на примероци	Барање 11-5441/1 , Поглавје IX	18.08.2008

- 2.10.2 Во кругот на Операторот постојат бунари кои не се во употреба. Пред да се стават во употреба, а во согласност со законската регулатива, Операторот писмено ќе го извести Надлежниот орган.
- 2.10.3 Доколку Операторот одлучи да ги стави во функција бунарите и по известување на Надлежниот орган, во рок од 3(три) месеци од датумот на известувањето, Операторот треба да обезбеди информација за методите за земање на примероци и анализи при вршењето на мониторинг. Методите требаат да бидат одобрени од страна Надлежниот орган.
- 2.10.4 Земањето на примероци и анализа на сите загадувачи, исто како и референтните мерни методи за калибрирање на автоматизираните системи за мерење треба да се извршат во согласност со ЦЕН стандардите. Ако ЦЕН стандардите не се достапни, тогаш се препорачува да се користат ИСО, националните или други меѓународни стандарди кои ќе обезбедат собирање на податоци од соодветен квалитет.
- 2.10.5 Сите автоматизирани системи за мерење/мониторирање и уредите за земање на примероци треба да функционираат постојано (освен за време на одржувањето и калибрирањето) или ако пак е поинаку договорено со Надлежниот орган. Во случај кога не функционира некој континуиран мониторинг, тогаш Операторот што е можно побргу стапува во контакт со Надлежниот орган и се поставува алтернативно решение на земање на примероци и мониторирање со поставување на посебна (алтернативна) опрема. Одобрување на користење на ваквиот тип на опрема, во случи поинакви од итните ситуации, треба да биде одобрена од страна на Надлежниот орган.

- 2.10.6 Со опемата за мониторинг и анализа треба соодветно да се ракува и истата треба да се одржува како што е потребно, така што мониторингот прецизно ќе ја прикажува емисијата или ослободувањето и ќе ги задоволи горенаведените стандарди.
- 2.10.7 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторинг, начинот на земање на примероци и анализа, како што е наведено во оваа Дозвола, може да се измени во согласност на Надлежниот орган кој ќе ја следи проценката на тест резултатите.
- 2.10.8 Редовно треба да се доставува Извештај од извршени мерења од Мониторингот што може да го врши било која консултантска куќа. Тој извештај по службен пат, редовно треба да се достави до Државниот инспекторат за животна средина при МЖСПП.

2.11 Престанок со работа

- 2.11.1 По престанок на активностите назначени во Дозволата, Операторот треба да го отстрани, обезбеди или подготви за финално одложување/рециклирање сите материјали што ја загадуваат животната средина.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ремедијација, престанок со работа. повторно започнување со работа и грижа по престанок на активностите	Дополнување бр 11-5441/1, Поглавје XIII	18.08.2008

- 2.11.2 План за престанок со работа на инсталацијата и управување со остатоците
- Во рок од 24 месеци, Операторот треба да подготви детален план со финансиски импликации за престанокот со работа на инсталацијата или затворање на целата или дел од локацијата. Планот ќе биде доставен до Надлежниот орган.
  - Планот треба да биде ревидиран на секои 12 месеци и за предложените измени треба да се извести Надлежниот орган и истите треба да бидат дел од ГИЖС. Не смее да се имплементира ниту една промена/дополнување без претходно известување на Надлежниот орган.
- 2.11.3 Планот за управување со остатоците треба како минимум да го содржи следното:

- Изјава за обемот на планот;
  - Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој обезбедува минимум влијание врз животната средина;
  - Програма за постигнување на наведените критериуми;
  - Доколку е возможно планот да вклучи тест програма која ќе прикаже успешно имплементација на планот за престанок со работа;
  - Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.
- 2.11.4 Во рок од 3(три) месеци од извршување на планот за управување со остатоците, Операторот ќе поднесе до надлежниот орган финален извештај за потврда кој ќе вклучи и сертификат за комплетирање на истиот. Операторот треба да ги изврши сите потребни тестови и анализи, вклучувајќи и сертификат, онака како што бара Надлежниот орган, со цел да демонстрира дека не постои понатамошен ризик по животната средина.
- 2.11.5 Како дел од ГИЖС, Операторот треба да обезбеди годишен извештај за превземените или предвидените мерки во врска со спречување на штети по животната средина и да предвиди финансиски средства потребни за ремедијација која ќе следи по конечниот престанок со работа на инсталацијата, како и по инцидентите.
- 2.11.6 Операторот ќе обезбеди јасна и детална проценка на ризикот од еколошка одговорност (ПРЕО), подготвена од независен и соодветно квалификуван консултант, што ќе ги опфати одговорностите/ обврските од минатите и сегашните активности. Оваа проценката ќе ги вклучи одговорностите/обврските и трошоците за исполнување на ПУРЗ. Во рок од 12(дванаесет) месеци од издавањето на оваа дозвола операторот ќе достави извештај за оваа проценката до Надлежниот орган за одобрување. ПРЕО ќе се ревидира соодветно на потребите, за да се опфатат сите евентуални значајни промени на локацијата, но најмалку секои 3(три) години по издавањето на оваа Дозвола; резултатите од ревидирањето ќе бидат опфатени со ГИЖС.
- 2.11.7 Како дел од мерките наведени во условот 2.11.4, Операторот ќе обезбеди финансиски средства кои ќе ги покрива обврските од условот 2.11.5. Финансиската надокнада ќе се разгледува и ревидира според потребите, но најмалку на секои 12 месеци. Доказ за промени или ревидирање на финансиската надокнада ќе се вклучи во годишниот извештај наведен во условот 2.11.4.

2.12 Инсталации со повеќе оператори

- 2.12.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само 1(еден) оператор.

3 Документација

- 3.1.1 Документацијата ("Специфицирана Документација") ќе содржи податоци за:
- Секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
  - Целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое прифатливо време ќе бидат достапни:
- Специфицираната документација;
  - Било кои други документи направени од страна на Операторот поврзани со работата на инсталацијата за која се издава дозволата ("Други документи").
- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без финансиска надокнада.
- 3.1.4 Специфицираните и другите документи треба:
- да бидат читливи;
  - да бидат направени што е можно побрзо;
  - да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.5 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа дозвола, како и 5(пет) години по престанокот на важноста.
- 3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава дозволата, операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа дозвола, како и 5(пет) години по престанокот на важноста) за:
- Составот на отпадот, или онаму каде што е можно, опис;
- најдобра проценка на создадената количина отпад;
  - трасата на транспорт на отпадот за одлагање;
  - најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;

- Количина (изразена во тони), како и означување на отпадот кој што е увезен и/или испратен надвор од локацијата за одложување/ рециклирање според Листата на видови на отпади;
  - Имињата на лице/фирма задолжено за транспорт на отпад, како и детали околу добиена дозвола за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал дозволата, заедно со регистарскиот број на возилото);
  - Детали за крајната дестинација на одложување/рециклирање на отпадот и нејзината соодветност да го прифати упатениот отпадот, вклучувајќи Дозвола или детали од Дозволата за таа активност како и органот кој ја издал, ако е потребно;
  - Писмена потврда за прифаќање и одлагање/преработка на опасен отпад кој е испратен надвор од локацијата;
  - Детали за сите отпади кои се експортирани надвор од локацијата за преработка, а се класифицирани како зелен отпад во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (ЕЕЦ 259/1993, со дополнувањата). Образложението за ваквиот тип на класификација треба да биде дел од документацијата;
  - Детали за сите одбиени пратки;
  - Детали за секое одобрено мешање на отпад;
  - Количини и означување на типовите на отпад кои се рециклираат или одложуваат на локацијата, според Листата на видови на отпад (Сл. весник 100/05). Карактеризација за отпадот за кој е потребна дополнителна анализа од овластена лабораторија, до формирање на таква во Република Македонија, се врши од страна на Операторот согласно искуствата од системите на кои припаѓа Операторот.
- 3.1.7 Операторот ќе води евиденција за сите поплаки поврзана со животната средина, а се во врска со работата на инсталацијата. Секој таков запис треба да содржи детали за датумот и времето на поплаката, името на лицето кое се жали и детали за природата на поплаката. Исто така треба да се води евиденција за одговорот кој е даден на секоја поплака.
- 3.1.8 Операторот е должен како минимум да ги чува следниве документи на локацијата:
- Дозволите поврзани со инсталацијата;
  - Тековна ПУЖС за инсталацијата;

- ГИЖС од претходната година за инсталацијата;
- Записи од сите прибирања на примероци за анализа, анализи, мерења, испитувања, калибрирања и одржување кое е извршено во согласност со барањата на оваа Дозвола и целиот друг мониторинг кој се поврзува со перформансите во однос на животната околина на инсталацијата;
- Целата кореспонденција со Надлежниот орган;
- Ажурирани цртежи/планови на местото кои ја прикажуваат локацијата на клучните процеси и инфраструктурата на животната средина, вклучувајќи ги локациите за мониторинг и точките на емисија,
- Ажурирани Стандардни Оперативни Процедури за сите процеси, инсталацијата и потребната опрема за да се даде ефектот на оваа Дозвола или на друг начин да се обезбеди стандардно работење на таквите процеси, на самата инсталација или опрема кое не резултира со недозволена емисија во животната средина.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, Операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесат како што е резимирано во Додаток 2, или на друг начин како што е наведено во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган, најдоцна до 31- ви Март секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај, кој треба да биде одобрен од Надлежниот орган, треба да вклучи како минимум, информациите специфицирани во следната Табела: Содржина на Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат одобрени од страна на Надлежниот орган секоја година по референтната листа која што ќе биде специфицирана во упатството за ГИЖС од Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесат како дел од ГИЖС.

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на сировини.
Резиме на забелешки (жалби/поплаки).
Распоред на цели и задачи за животната околина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Резиме на извештајот за мониторинг на бучава.
Резиме на мониторингот на животната средина.
Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевоводите.
Резиме на пријавени инциденти.
Резиме од извештај за ефикасност на енергијата.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на сировини во процесот и редукација на генерираниот отпад.
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода.
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Додатокот 1 од оваа дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додатокот 1 од оваа дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од истиот Додаток, што е можно побрзо.
- 5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од наведеното:
- перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
  - промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);

- за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен.
- 5.1.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата за да биде читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На таблата јасно треба да бидат прикажани:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;
- Нормалното работно време;
- Името на имателот на дозволата;
- Телефон за контакт во итни случаи надвор од работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животната средина во врска со оваа инсталација.

План на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање треба да се истакне што е можно поблиску до влезот на објектот. Планот треба да е истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот треба да се измени, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

6 ЕМИСИИ

6.1 Емисии во воздух

Табела 6.1.1: Точки на емисија во воздухот		
Референца на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
A1	Парен котел тип ВК6 100 - не е во функција	Координати: 7 539263 E, 4 650675 N
A2	Парен котел тип ORO 10SA-4948	Координати: 7 539263 E, 4 650675 N
A3	Парен котел тип ORO 255a	Координати: 7 539263 E, 4 650675 N

- 6.1.1 Емисиите во воздухот од точката/точките на емисија специфицирани во Табела 6.1.1 (определени во апликацијата како главна емисија) треба само да произлегуваат од изворот/изворите кои се специфицирани во таа Табела.
- 6.1.2 Емисиите во воздухот специфицирани во Табелата во Прилог 6 од барањето (определени како помали емисии) треба само да произлегуваат од изворот/изворите кои се специфицирани во таа Табела.
- 6.1.3 Границите на емисиите во воздух за параметарот (рите) и точката (ите) на емисија наведени во Табелите 6.1.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.
- 6.1.4 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табелата во Прилог 6 од барањето (определени како помали емисии) нема да ги пречекорат стандардните вредности на емисија.

Табела 6.1.2 : Граници на емисиите во воздухот			
Параметри	Ознака на точка на емисија А2 А1 Парен котел тип ВК6 100 - не е во функција 8,2 MW		Фреквенција на мониторинг
Проток	13650 m ³ /h		
	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	
Азотни оксиди (како NO₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	два пати годишно
Јаглен моноксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	100	два пати годишно
Прашина	Од денот на издавање на дозволата	5	два пати годишно

Минимална висина на оџакот 13 м над земја.

Граничните вредности на емисиите при согорување во ложишта на гасни горива со топлинска моќност на огништето од 1 до 50 MW, се пропишани согласно Прилог 3, точка 6, табела 6 од Правилникот за граничните вредности за дозволените нивоа на емисии и видови на загадувачки супстанции во отпадните гасови и пареи кои ги емитираат стационарните извори во воздухот Службен весник на РМ бр.141/10 од 25.10.2010 год.

Табела 6.1.3 : Граници на емисиите во воздухот			
Параметри	Ознака на точка на емисија А2 А2 Парен котел тип ВК6 100 ORO 10SA-4948 2.1-6.5 MW		Фреквенција на мониторинг
Проток	13650 m ³ /h		
	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	
Азотни оксиди (како NO₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	два пати годишно
Јаглен моноксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	100	два пати годишно
Прашина	Од денот на издавање на дозволата	5	два пати годишно

Минимална висина на оџакот 13 м над земја.

Граничните вредности на емисиите при согорување во ложишта на гасни горива со топлинска моќност на огништето од 1 до 50 MW, се пропишани согласно Прилог 3, точка 6, табела 6 од Правилникот за граничните вредности за дозволените нивоа на емисии и видови на загадувачки супстанции во отпадните гасови и пареи кои ги емитираат стационарните извори во воздухот Службен весник на РМ бр.141/10 од 25.10.2010 год.

Табела 6.1.4 : Граници на емисиите во воздухот			
Параметри	Ознака на точка на емисија А3 А3 Парен котел тип ORO 255A Природен гас 16,3 MW		Фреквенција на мониторинг
Проток	21279 m ³ /h		
	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	
Азотни оксиди (како NO₂)	Од денот на издавање на дозволата	350	два пати годишно
Јаглен моноксид (CO)	Од денот на издавање на дозволата	100	два пати годишно
Прашина	Од денот на издавање на дозволата	5	два пати годишно

Минимална висина на оџакот 14.6 м над земја.

Граничните вредности на емисиите при согорување во ложишта на гасни горива со топлинска моќност на огништето од 1 до 50 MW, се пропишани согласно Прилог 3, точка 6, табела 6, од правилникот за граничните вредности за дозволените нивоа на емисии и видови на загадувачки супстанции во отпадните гасови и пареи кои ги емитираат стационарните извори во воздухот Службен весник на РМ бр.141/10 од 25.10.2010 год.

6.1.5 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во табела 6.1.2 и 6.1.3, на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во Табелите.

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИТЕ ВО ВОЗДУХ И НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ

Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци

➤ Емисии во воздух

Референтен број на емисионата точка: А1 (испуст од првиот парен котел од типот ВК6 100) - не е во функција

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Температура	два пати годишно (доколку се стави во функција, во зависност од работата на котелот)	пристапно (пристапот е овозможен со соодветни скали)	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на РМ 141/2010)
O ₂				
CO				
SO ₂				
NO _x				
CO ₂				
Волуменски проток на гас				
Средна брзина на гас				
Масен проток на гас				

Референтен број на емисионата точка: А2 (испуст од вториот парен котел од типот ORO 10SA-4948)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Температура	два пати годишно (во зависност од работата на котелот)	пристапно (пристапот е овозможен со соодветни скали)	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на РМ 141/2010)
O ₂				
CO				
SO ₂				
NO _x				
CO ₂				
Волуменски проток на гас				
Средна брзина на гас				
Масен проток на гас				

Референтен број на емисионата точка: А3 (испуст од парен котел тип ORO-255A)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Температура	два пати годишно (во зависност од работата на котелот)	пристапно (пристапот е овозможен со соодветни скали)	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на РМ 141/2010)
O ₂				
CO				
SO ₂				
NO _x				
CO ₂				
Волуменски проток на гас				
Средна брзина на гас				
Масен проток на гас				

➤ **Мониторинг на квалитет на почва**

Референтен број на точката на мониторинг: G1 (во делот за производство на БАП)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Hg, жива	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на град Скопје 22/83 и 14/87)
Pb, олово				

Референтен број на точката на мониторинг: G2 (во делот за производство на пиво)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Hg, жива	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на град Скопје 22/83 и 14/87)

➤ **Емисии во канализација**

Референтен број на емисионата точка: **WW** (влив во градска канализација - Скопје)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
рН вредност	квартално	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони Сл.весник на РМ 81/2011)
Вкупен сув остаток				
Растворени материи				
Суспендирани материи				
ХПК КМпО ₄				
ВРК – 5				

➤ **Мониторинг на нивото на бучава**

Референтен број на точката на мониторинг: **AN1** (во делот за производство на БАП - северна страна)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Бучава (dB)	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животна средина Сл.весник на РМ 147/2008)

Референтен број на точката на мониторинг: **AN2** (во делот за производство на БАП - источна страна)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Бучава (dB)	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со со Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животна средина Сл.весник на РМ 147/2008)

Референтен број на точката на мониторинг: **AN3** (во делот за производство на пиво - Котлара)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/ техника
Бучава (dB)	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животна средина Сл.весник на РМ 147/2008)

- 6.1.6 Операторот треба да подготви програма за идентификација и намалување на фугитивните емисии, која ќе се достави до Надлежниот орган. Оваа програма треба да биде вклучена во Програмата за управување со животната средина. Програмата треба да вклучи:
- Инвентар на фугитивните емисии во инсталацијата, доколку има;
  - типот на мерења и проценки (со утврдување на ограничувања за детекција);
  - фреквенција на мерење: два пати годишно на 6 месеци;
  - типот на компоненти кои треба да се проверат; најмалку транспортот, складирањето, резервоарите.
- 6.1.7 Граничните вредности на емисиите во атмосферата во оваа Дозвола треба да се интерпретираат на следниов начин:
- Континуирано мерење:
- Ниту една 24-часовна средна вредност не смее да ја надмине граничната вредност за емисија;
  - 97% од сите 30 минутни средни вредности мерени континуирано во еден годишен период не смее да надминат 1,2 пати повеќе од граничната вредност за емисија;
  - Ниту една 30 минутна средна вредност не смее да биде два пати поголема од граничната вредност за емисија.
- 6.1.8 Границите на концентрацијата и волуменот на протокот за емисии во атмосферата специфицирани во оваа Дозвола треба да бидат постигнати без воведување на воздух за разредување и треба да се базира на волумен на гасот под стандардните услови на:-
- Во случај на гасови што не потекнуваат од согорување:
Температура 273К, Притисок 101.3 kPa (без корекција на содржина на кислород или вода).
  - Во случај на гасови од согорување:
Температура 273К, Притисок 101.3 kPa, сув гас; 3% кислород за течни и гасни горива; 6% кислород за цврсти горива.
- 6.1.9 Операторот ќе обезбеди карта со сите емисиони точки (основните и помалите).

6.1.10 Операторот треба, во рок од 3(три) месеци од предавањето на оваа Дозвола, да подготви и приложи до Надлежниот орган комплетен модел за дисперзија на воздухот. Моделот за дисперзија на воздухот треба да се однесува на тековната емисија како и на емисиите предвидени во дозволата.

6.1.11 Операторот треба да подготви и приложи до Надлежниот орган аналитички мерења со опис на користената метода на земање на примероци за прашина.

6.1.12 Секој нов поставен електростатички филтер треба да ги постигне стандардите на амбиентален воздух.

6.1.13 Моделирање на дисперзија во воздухот.

Операторот ќе обезбеди модел на дисперзија во воздухот за параметрите на NO_x и SO₂ од сите главни емисиони точки.

Дисперзиониот модел ќе се поднесе до надлежниот орган не подоцна од 01.06.2012 година

Влезни податоци за системот за дисперзионо моделирање

Треба да содржи :

Технички информации и информации за испусти;

- Локација (координати,GIS – Map Info, или друг програм)

Емисии;

- Хемиски соединенија (NO/NO_x, SO₂, CO, Прашина)
- Големина на дисперзирани честички
- Годишни временски серии (Yearly time series)

Времетраење на работа на инсталацијата (Running hours monthly)....

Метеоролошки податоци (тригодишни серии на податоци)

T2M	Temperature in °C
HUM	Relative humidity in %
CLOU	Total cloudiness, code 0,...,9 (octas)
TDEW	Dew-point temperature in °C
TWET	Wet-bulb temperature in °C
VISI	Visibility in meters
PRES	Sea level pressure in hPa
WWCODE	Present weather, code in SYNOP message 0,...,99
W1CODE	Past weather, code in SYNOP message 0,...,9
W2CODE	Past weather 2, code in SYNOP message 0,...,9
NH	Amount of lowest clouds, code 0,...,9 (octas)
CL	Type of middle clouds, code 0,...,10

HH	Height of the lowest clouds in meters
CM	Type of middle clouds, code 0,...,10
CH	Type of high clouds, code 0,...,10
WIDD	Wind direction in degrees (meteorological)
WIMS	Wind speed in m/s
GROUND	State of ground, code 0,...,9
PREC	Precipitation in mm/period, period may be 12 hours

- 6.1.14 Емисиите во воздух од инсталацијата не треба да имаат непријатен мирис надвор од границите на инсталацијата.
- 6.1.15 Емисиите во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки од перзистентна магла и перзистентен чад.
- 6.1.16 Емисиите не треба да содржат видлив чад.

6.2 Емисии во почва

- 6.2.1 На патната мрежа во кругот на инсталацијата треба да се одржува и да не се дозволува да има отпадоци и прашина од возилата кои оперираат во инсталацијата. Отпадоците и прашината треба да биде веднаш отстранета.
- 6.2.2 Во рок од 6(шест) месеци од датумот на издавање на дозволата, Операторот ќе подготви и одржува структурна програма за одржување и сервисирање на возилата и опремата. Оваа програма треба да биде поддржана од соодветен систем за водење евиденција и дијагностичко тестирање.
- 6.2.3 Не се дозволува складирање на отпад во рамките на инсталацијата во период подолг од една година, доколку отпадот е наменет за отстранување, или во период подолг од 3(три) години доколку отпадот е наменет за третман и преработка, освен ако тоа е дозволено со оваа дозвола.
- 6.2.4 Постапките за преработка/одлагање на отпад кој не е наведен во Додатокот 3 треба да се договорат со Надлежниот орган пред да се реализираат истите.

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

Нема емисии во вода.

6.3 Емисии во канализација

6.4.1 Операторот со пуштањето во работа на Пречистителната станица за отпадна вода има дефинирано локација за следење и бележење на отпадната вода пред испуст во канализација.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација
WW	Југозападна страна на Пивара	2.800 м ³ / ден (Максимум)

Табела 6.4.2 Гранични вредности на емисии во канализација согласно правилникот по прочистување на отпадни води за испуштање во канализација			
Температура °C	40	дневно	
pH	6.5-9.5	квартално	pH електрода / метар
Суспендирани честички (вкупно)	-	квартално	Гравиметрија
Сув остаток на филтрирана вода	-	квартално	Стандардна метода
БПК ₅	250	квартално	Стандардна метода
ХПК ₅	700	квартално	Стандардна метода

Граничните вредности на емисиите во канализација се пропишани во согласност со член 5 точка 2 и Прилог 2 Дел 2 табелите 2, Дел 5 табела 5, од правилникот за условите, начинот и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштита на заштитените зони Службен весник на РМ бр.81/11 од 15.06.2011 год.

Пропишувањето на граничните вредности на емисиите во канализација за квалитетот на отпадните води кои се испуштаат од пречистителната станица на Пивара Скопје АД Скопје, во иднина ќе бидат предмет на договор помеѓу Пивара и операторот кој ќе стопанисува со пречистителната станица на градска канализација на Град Скопје.

Температура °С	40	дневно	
рН	5.5-9.5	квартално	рН електрода / метар
Суспендирани честички (вкупно)	200	квартално	Гравиметрија
Сув остаток на филтрирана вода	500	квартално	Стандардна метода
БПК ₅	250	квартално	Стандардна метода
ХПК ₅	500	квартално	Стандардна метода

- 6.4.2 Не смее да има емисии во канализација од страна на инсталацијата за која се издава дозволата, на било која супстанција препишана за отпадна вода која се испушта во канализација за која нема дадено граници во табела 6.4.2, освен за концентрации кои не се поголеми од оние кои веќе ги има во канализација.
- 6.4.3 Нема да има испуштања на било какви супстанции кои може да предизвикуваат штета на канализацијата или да имаат влијание на нејзиното одржување.

Емисии на топлина

- 6.4.4 Нема термално испуштање кое ќе има влијание врз животната средина.

6.5 Емисии на бучава и вибрации

6.5.1 Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).

ТАБЕЛА VII.8.1 Оценка на амбиенталната бучава

	Национален координатен систем (5 Север, 5 Исток)	Нивоа на звучен притисок		
		Л(А) _{езл}	Л(А) ₁₀	Л(А) ₉₀
1. Граница на инсталацијата				
Место 1: Кока Кола Погон (север) - AN1*	нп**	58,4 dB	нп	нп
Место 2: Кока Кола Погон (исток) - AN 2*	Нп	65,6 dB	нп	нп
Место 3: Пред објект Котларница - AN 3*	Нп	65,7 dB	нп	нп
Локации осетливи на бучава	Нп			
Место 1:				
Место 2:				
Место 3:				
Место 4:				

*AN1, AN2, AN3 се симболите со кои овие мерни места се означени во прилогот II.2 Мапа со диспозиција на локацијата.

**НП - Нема податоци

Табела: 6.5.1 Гранични вредности на емисии на Бучава dB (A)	
Преку ден	Преку ноќ
70	60

Граничните вредности на емисиите на бучава се пропишани согласно член 3 од правилникот за гранични вредности на нивото на бучавата во животна средина Службен весник на РМ бр. 147/ 08 од 26.11.2008 година

6.5.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата на секои 12 месеци. Програмата за преглед на бучавата треба да се превзема во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.

- 6.5.3 Бучавата од инсталацијата не треба да доведува до зголемување на нивото на звучниот притисок ($L_{eq,T}$) мерено на локации кои се осетливи на бучава во инсталацијата кои ги надминуваат граничните вредност(и) дадени во Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина (Сл. Весник 147/2008).

6.6 Емисии на вибрации

Нема емисии на вибрации кои ќе имат влијание врз животната средина.

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

8 Услови надвор од локацијата

9 Програма за подобрување

9.1 Операторот ја спроведе Програмата за подобрување со предвидената мерка: Изградба на Пречистителна станица за отпадна вода, наведена во Табела 9.1.1, започната во 2010 година, а реализирана и пуштена во функција во 2011 година. Подготвителните активности, како што се изработка на проектна документација, добивање на соодветни дозволи и набавка на опрема се завршени во периодот од 2003-2010 година. Отпадната вода на излез од Пречистителната станица се следи:

- дневно во погонската лабораторија во рамките на Пречистителната станица;
- неделно во Централната лабораторија на Пивара Скопје;
- квартално во овластена лабораторија за еколошки испитувања.

Реден Бр.	Мерка	Трошок по год	Износ (МКД)	Износ (ЕУР)
1.Пречистителна станица за отпадна вода	Изработка на проектна документација, добивање на дозволи и набавка на опрема	2003-2010	76,741,104	1,247,823
	Изградба на Пречистителна станица	2011	86,925,746	1,413,427
Тотал			163,666,850	2,661,250

Забелешка:

Операторот достави писмено известување до Надлежниот орган во предвидениот рок, по реализација на предвидената мерка, дел од Програмата за подобрување

10 Договор за промени во пишана форма

10.1 Кога својството “или како што е друго договорено на писмено” се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:

10.1.1 Операторот ќе даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и

10.1.2 Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.

10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.

10.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работи поврзани со неа, а кои се од типот на:

(i) Материјална промена или зголемување на:

- Природата или количината на било која емисија,
- Системите за намалување/третман или преработка,
- Опсегот на процесите што се изведуваат,
- Горивата, суровините, меѓупродуктите, продуктите или создадениот отпад, или

(ii) Било какви промени на:

- Инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со несакано еколошко влијание
- Набавувачите
- Кои би имале влијание врз животната средина

ќе се изведат или ќе започнат со претходно известување за тоа, и со договор со надлежниот орган.

Забелешка

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Известување за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа дозвола, се наведени подолу.

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка1	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 3(три) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Тромесечно	10(Десет) дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Мониторинг на воздухот	Два пати годишно	10(Десет) дена од истекот на полугодието за кое е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	
Ревизија за енергетската ефикасност	Еднаш	
Преглед на бучавата	Годишно	

Додаток 3

ТАБЕЛА V.2.1: ОТПАД - Користење/одложување на опасен отпад

Отпаден материјал	Број од Европскиот каталог на отпад	Главен извор ^{1,2}	Количина		Преработка/одложување во рамките на самата локација (Начин и локација)	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач (Метод, локација и превземач)	Одложување надвор од локацијата (Метод, локација и превземач)
			Тони/годишно	м ³ / месечно			
Отпадни акумулатори	20 01 33	Акумулаторска станица	16,02	/	/	Рециклирање од страна на Ивал Трејд	/
Флуоросцентни Ламби	20 01 21	- Сервисирање на ладилници (отстранување на неонки); - Пивара Скопје - фабрички круг	0	/	/	/	Депонија Дрисла

А - Интегрирана еколошка дозвола: Закон за животна средина

Инсталација за која се издава дозволата: ПИВАРА СКОПЈЕ, АД Скопје, Ул.808 бр.12 Скопје - Гази Баба

Искористени машински масла	13 02 08	- Производство на БАП и пиво (одржување на машините); - Енергетика - работа на компресори; - Трансформатори; - Одржување на возен парк (одржување на виљушкари)	1,04	/	/	Рециклирање од страна на АУТО ХАУС ЗАКОВСКИ	/
Отпадни гуми од виљушкари	16 01 03	Одржување на возен парк - одржување на виљушкари	0	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/

10.1 ТАБЕЛА V.2.2 ОТПАД - Друг вид на користење/одложување на отпад

Отпаден материјал	Број од Европски каталог на отпад	Главен извор ³	Количина		Преработка/одложување во рамките на самата локација ⁴⁵ (Метод, локација и превземач)	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач (Метод, локација и превземач)	Одложување надвор од локацијата (Метод, локација и превземач)
			Тони/годишно	м ³ /месечно			
НУС ПРОИЗВОД							
1. Сув требер	02 07 01	Процес на производство на пиво	154,940	/	/	Реупотреба од страна на млекопроизводители	/
2. Влажен требер	02 07 01		5181,370	/	/		/
3. Сув квасец	02 07 01		2,250	/	/		/
РВС И ПЛАСТИКА							
1. ПВЦ канта од 30л.	15 01 02	Процес на производство на пиво и БАП (користење на репроматеријали во производство)	1,182	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
2. ПВЦ балон од 22л.	15 01 02		3,905	/	/		/
3. ПВЦ балон од 25л	15 01 02		0,102	/	/		/
4. ПВЦ балон од 50л	15 01 02		0,951	/	/		/
5. ПВЦ балон од 100л.	15 01 02		1,212	/	/		/
6. ПВЦ балон од 200л	15 01 02		8,591	/	/		/
7. ПВЦ канистри 1000л.	15 01 02		0,390	/	/	Рециклирање од страна на ГЕПЛАСТИК Гевгелија, ПАКОМАК	/
8. Гајба тип 1/20 (Пиво)	15 01 02		23,896	/	/		/
9. Гајба мала 1/24 (БАП)	15 01 02		13,125	/	/		/
10. Пластични вреќи	15 01 02		4,19	/	/		/
11. Стреч фолија	15 01 02		26,9	/	/		/
12. Пластични капачиња	15 01 02		1,4	/	/		/
13. ПЕТ	15 01 02	Процес на	7,11	/	/		/

		производство на пиво и БАП (остаток од дување на шишиња и производство)					
ХАРТИЈА/КАРТОН							
1.VIII - класа ХАРТИЈА/КАРТОН	15 01 01	Процес на производство на пиво и БАП (користење на репроматеријали во производство; Фабрички круг	90,305	/	/	Рециклирање од страна на ПАКОМАК	/
2. Хартиено буре 30 кгр.	15 01 01		0	/	/	Реупотреба од страна на Вработени, Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
3. Хартиено буре 50 кгр.	15 01 01		0	/	/	Реупотреба од страна на Вработени, Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
СТАКЛО							
1. Стакло - депонија	15 01 07	Производство на пиво и БАП - крш при перење на шишиња и полнење	535,3	/	/	/	Депонија Дрисла
2. Стакло - рециклажа	15 01 07		125,8	/	/	Рециклирање од страна на ПАКОМАК, СФР ГРЕЈАЧ Србија	/
МЕТАЛ							
1 .Метални буриња 160-200л.	15 01 04	Процес на производство на пиво и БАП	6,7	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
АЛУМИНИУМ							
1.АЛУМИНИУМ-лименка	15 01 04	Процес на производство на пиво и БАП	0.9	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
2. АЛУМИНИУМ	15 01 04		0.055	/	/	Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
ДРВО							

1. 140 x 110	15 01 03	- Магазин за готов производ (утовар и истовар на готов производ); - Производство на пиво и БАП (транспорт и складирање на производите)	0	/	/	Рециклирање од страна на АС БОСФОР, вработени	/
2. 140 x 110-ЛЕСНА	15 01 03		25,728	/	/		/
3. 120 x 100	15 01 03		0	/	/		/
4. Останати палети	15 01 03		14,049	/	/		/
5. Дрвени рамки	15 01 03		6,75	/	/		/
6. Еуро палети-КРШ	15 01 03		67,14	/	/		/
7.Палети за пиво -КРШ	15 01 03		31,52	/	/		/
8.Останати палети-КРШ	15 01 03		110,84	/	/		/
9. Отпадно дрво	15 01 03		9,52	/	/		/
ОТПАДНО ЖЕЛЕЗО							
1. Отпадно железо	17 04 05	Процес на производство на пиво и БАП (одржување на опремата)	37.98	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци, ЕКОЦИРКОН	/
2. ИНОКС	17 04 07		0	/	/		/
ОСТАНАТ ОТПАД							
1.Депонирање на пиво со поминат рок на траење	02 07 04	Производ вратен од малопродажба	0	/	/	/	Депонија Дрисла
2.Депонирање на сок со поминат рок на траење	02 07 04		0	/	/	/	
3.Контејнери со смет	20 03 01	Фабрички круг ПИВАРА СКОПЈЕ	187,10	/	/	/	
4. Тонери од принтери и фотокопири	20 01 33	ПИВАРА СКОПЈЕ - користење на принтери	0	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/

Годишните количини се дадени врз база на Извештајот за 2011 година.